ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿರುವ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಹುಣಸೆ ತೋಪು ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರದ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿದೆ. 'ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣ' ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಗುರ್ತಿಸಿರುವ ಈ ತೋಪನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪರಂಪರೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅಗತ್ಯವಾದುದು.

ಕಿವಿಗಡಚಿಕ್ಕುವ ಸದ್ದಿನಿಂದ ತಲೆ ಮೇಲೆತ್ತಿ ನೋಡಿದೆ. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇದ್ದ ಬೃಹತ್ ಹುಣಸೆ ಮರದ ಮೇಲೆ ವಿಮಾನ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತು. ಆದಾಗಿ ಐದು ನಿಮಿಷವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೊಂದು ವಿಮಾನ ಹಾರಿತು. ಆನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಮಾನ.

ಪ್ರತಿ ವಿಮಾನ ಹೋದ ನಂತರವೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಚಿತ್ರ ಕಂಪನ, ಕ್ಷೀಣ ರೋದನದ ಸದ್ದು ಕೇಳಿದಂತೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಅನುರಣನವನ್ನು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡೇ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ರಮೇಶನನ್ನು, 'ಏಕಿಷ್ಟು ವಿಮಾನಗಳು ಹಾರುತ್ತಿವೆ' ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. 'ಇಲ್ಲಿಂದ ಮೂರು ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಇದೆ" ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದ.

ತಕ್ಷಣವೇ ನನಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತು. ನಾನು ನಿಂತಿರುವುದು ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣಿನ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ಚಿನ್ನದ ಬೆಲೆಯ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ. ಕ್ಷೀಣ ರೋದನದ ಮೂಲ ನನ್ನ ಸುತ್ತಲಿದ್ದ ಪುರಾತನ ಹುಣಸೆ ಮರಗಳು!

ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪುಟ್ಟ ಊರು ನಲ್ಲೂರು. ಆ ಊರಿನ ಪುರಾತನ ಹುಣಸೆ ತೋಪಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೆ. 'ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣ' ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದೆ.

ನಲ್ಲೂರಿನ ಹುಣಸೆ ತೋಪು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನಾಳಿದ ಚೋಳ ಅರಸರ ಕಾಲದ್ದೆನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 400 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹಳೆಯದಾದ 300 ಬೃಹದಾಕಾರದ ಹುಣಸೆ ಮರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ತೋಪು 54 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ತೋಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳು ಅಂಕುಡೊಂಕಾದ ಮತ್ತು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ತೋಪಿನ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿರುವ ಚನ್ನಕೇಶವಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

1834ರಿಂದ 1861ರವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿದ್ದ ಸರ್ ಮಾರ್ಕ್ ಕಬ್ಬನ್ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ತೋಪುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಜಲಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಒಂದು ಲಕ್ಷದಷ್ಟೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ 1857ರಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬನ್ ಅವರು, 'ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ

ಭಾರತ ಮೂಲದ ಹುಣಸೆ

ಹುಣಸೆ ಮರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬದುಕುವ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಮರ. ಇದರ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹೆಸರಾದ 'ಟಮರಿಂಡಸ್ ಇಂಡಿಕಾ'ದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಕಾ ಪದವಿರುವುದರಿಂದ ಹುಣಸೆ ಮರ ಭಾರತ ಮೂಲದ್ದೆನ್ನಬಹುದು. ಹುಣಸೆ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಹುಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಹುಣಸೆ ಮರ ಹಲವು ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಕಾಮಾಲೆ, ವಾಯು, ಅಜೀರ್ಣ, ಕೊಬ್ಬು ನಿವಾರಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವರು.